

United Nations
Nations UniesInternational Criminal Tribunal
for the former Yugoslavia
Tribunal Pénal International
pour l'ex-Yougoslavie

(IT 95-14/1-AR77)

ANTO NOBILO**ANTO NOBILO***Oslobođen optužbe za nepoštivanje Međunarodnog suda
u predmetu Tužitelj protiv Zlatka Aleksovskog (IT-95-14/1)*Zastupnik obrane u predmetu *Tužitelj protiv Tihomira Blaškića*

- Oslobođen optužbe

Optužnica	Nije podignuta
Prvo stupanje pred Sud	-
Presuda Raspravnog vijeća	11. prosinca 1998., osuđen na novčanu kaznu od 10.000 guldena (4.000 odmah, a 6.000 naknadno)
Presuda Žalbenog vijeća	30. svibnja 2001., oslobođen optužbe

STATISTIČKI PODACI

SUĐENJE	
Početak suđenja	20. studeni 1998.; suđenje održano na zatvorenoj sjednici
Raspravno vijeće I	sudac Almiro Simões Rodrigues (predsjedavajući), sudac Lal Chand Vohrah, sudac Rafael Nieto Navia
Optužba	Grant Niemann, Anura Meddegoda
Obrana	Goran Mikuličić, Srđan Joka
Presuda	11. prosinac 1998.

ŽALBENI POSTUPAK	
Žalbeno vijeće	sudac David Hunt (predsjedavajući), sudac Richard May, sudac Patrick Robinson, sudac Fausto Pocar, sudac Mohamed El Habib Fassi Fihri
Optužba	Anura Meddegoda
Obrana	Goran Mikuličić, Srđan Joka
Presuda	30. svibanj 2001.

POVEZANI PREDMETI <i>po zemljopisnom području</i>	
ALEKSOVSKI (IT-95-14/1) "LAŠVANSKA DOLINA"	
BLAŠKIĆ (IT-95-14) "LAŠVANSKA DOLINA"	

OPTUŽNICA I OPTUŽBE

U skladu s pravilom 77 Pravilnika o postupku i dokazima, Međunarodni sud može pokrenuti postupak zbog nepoštivanja suda. Nadležnost MKSJ-a u vezi s nepoštivanjem suda nije izričito navedena u Statutu Suda. Ipak, čvrsto je uvriježeno da Međunarodni sud posjeduje inherentnu nadležnost, koja proizlazi iz njegove sudske funkcije, osigurati da vršenje nadležnosti koja mu je izričito dana Statutom ne bude ometano i da njegove osnovne sudske funkcije budu zaštićene. Kao međunarodni kazneni sud, ovaj Međunarodni sud posjeduje inherentne ovlasti u odnosu na ponašanje kojim se ometa njegovo provođenje pravde. Takvo ometanje može uključivati ponašanje kojim se sprječava, nanosi šteta ili zlorabi provođenje pravde. Oni koji na takav način svjesno i hotimice ometaju provođenje pravde mogu stoga biti optuženi za nepoštivanje Međunarodnog suda.

U rujnu 1998., tijekom dodatnog ispitivanja jednog svjedoka obrane na suđenju *Tihomiru Blaškiću*, Anto Nobilo je htio podnijeti na uvrštavanje kartu koju je napravio jedan svjedok koji je bio pozvan na suđenju u predmetu *Aleksovski*. Imenovao je tog svjedoka i tražio od svjedoka obrane u predmetu *Blaškic* da navede profesionalni položaj koji je taj svjedok zauzimao. Međutim, Raspravno vijeće u predmetu *Aleksovski* odobrilo je zaštitne mjere koje su uključivale, između ostalog, zaštitu svjedokova identiteta, lica i zanimanja.

Dana 25. rujna 1998., Tužiteljstvo je podnijelo povjerljivi zahtjev u vezi s Nobilovim navodnim kršenjem naloga o zaštiti svjedoka koje je izdalo Raspravno vijeće, tražeći da bude kažnjen za nepoštivanje Međunarodnog suda u skladu s pravilom 77(A)(iii) Pravilnika o postupku i dokazima. U svom pismenom odgovoru, Anto Nobilo nije osporavao činjenice iz toga navoda, ali je tvrdio da nije bio svjestan da postoji nalog o zaštiti. Uzimajući u obzir zahtjev tužiteljstva, Raspravno je vijeće 15. listopada 1998. izdalo povjerljivi nalog, pozivajući Antu Nobila da se pojavi pred Sudom.

SUĐENJE

Strane u postupku iznijele su svoje argumente na zatvorenoj sjednici 20. studenog 1998. pred Raspravnim vijećem I, u sastavu: sudac Almiro Simões Rodrigues (predsjedavajući), sudac Lal Chand Vohrah i sudac Rafael Nieto Navia.

PRESUDA RASPRAVNOG VIJEĆA

U vezi sa svjedočenjem svjedoka pred sudskim vijećem, u pravilu 77(A)(iii) i (v) je navedeno da, "svaka osoba koja ... objelodani informacije koje se odnose na taj postupak, svjesno time kršeći nalog vijeća, ... vrši nepoštivanje Međunarodnog suda." Nakon što su utvrđene predmetne činjenice, pravno je pitanje bilo je li Anto Nobilo "svjesno" izvršio kršenje.

U svojoj presudi, Raspravno je vijeće smatralo da su odluke koje se odnose na zaštitu svjedoka od najveće važnosti, ne samo radi zaštite života svjedoka, već i za funkcioniranje Međunarodnog suda. Stoga, svi koji su uključeni u rad Međunarodnog suda, uključujući odvjetnike, moraju poduzeti sve potrebne mjere kako bi se zajamčilo apsolutno poštivanje zaštitnih mjera za svjedoke. Raspravno vijeće je smatralo da "svjesno kršenje" obuhvaća ne samo namjerno kršenje, već i namjerno neprovjeravanje okolnosti pod kojima je svjedok svjedočio.

Prema Raspravnom vijeću, Anto Nobilo namjerno nije provjerio jesu li u vezi s dotičnim svjedokom donesene zaštitne mjere. Raspravno je vijeće smatralo, s jedne strane, da je to kršenje ozbiljno i nepotrebno, te da ga je izvršio iskusan profesionalac. S druge strane, Raspravno je vijeće zaključilo da je to prvi kršenje Ante Nobila i da se on obvezao to više neće učiniti.

Dana 11. prosinca 1998., Raspravno je vijeće izreklo presudu i proglasilo Antu Nobila krivim za nepoštivanje Međunarodnog suda.

Kazna: Anto Nobilo je kažnjen novčanom kaznom od 10.000 guldena (oko 4.538 eura): 4.000 guldena je morao platiti u roku od sedam dana, a 6.000 guldena je morao platiti samo ako, u roku od godinu dana, bude ponovno proglašen krivim za nepoštivanje Međunarodnog suda.

ŽALBENI POSTUPAK

Dana 18. prosinca 1998., Anto Nobilo je podnio povjerljivi zahtjev za ulaganje žalbe na zaključke Raspravnog vijeća. Zahtjev je odobren 22. prosinca 1998. Dana 30. svibnja 2001., Žalbeno vijeće u sastavu: sudac David Hunt (predsjedavajući), sudac Richard May, sudac Patrick Robinson, sudac Fausto Pocar i sudac Mohamed El Habib Fassi Fihri, izreklo je svoju presudu. Naveli su da se žalba bavi pitanjem je li Raspravno vijeće napravilo pravnu ili činjeničnu grešku zaključivši da je Nobilovo kršenje takvog jednog naloga bilo "svjesno", te da je on stoga kriv za nepoštivanje Međunarodnog suda.

Žalbeno vijeće je bilo mišljenja da stvarno znanje o nalogu nije potrebno da bi nalog bio svjesno prekršen, te da je dovoljno da je osoba optužena za njegovo kršenje djelovala hotimice zatvarajući oči pred nalogom. Vijeće je hotimično zatvaranje očiju definiralo kako slijedi: "dokaz znanja o postojanju relevantne činjenice prihvaća se u onim slučajevima kad se ustanovi da je optuženik sumnjao da ta činjenica postoji (ili je bio svjestan da je njezino postojanje vrlo vjerojatno) ali nije uistinu pokušao saznati da li postoji jer je želio imati mogućnost da porekne znanje o njoj (ili samo nije želio saznati da ona postoji)." Žalbeno vijeće je zaključilo da je hotimično zatvaranje očiju "jednako kažnjivo" kao stvarno znanje.

Vijeće je zaključilo da nisu predočeni dokazi o hotimičnom zatvaranju očiju. Tužiteljstvo je prihvatilo da je Anti Nobilu "rečeno da je dotična karta javni dokument predočen na otvorenoj sjednici." Žalbeno vijeće je smatralo da "mu je to i te kako moglo stvoriti dojam da su sve okolnosti u vezi s kartom javne." Vijeće je naglasilo da "činjenica da mnogi zaštićeni svjedoci svjedoče na otvorenim sjednicama automatski ne izaziva sumnju ili svijest o velikoj vjerojatnosti da je svjedok koji svjedoči na otvorenoj sjednici predmet naloga kojim se odobravaju zaštitne mjere." Žalbeno vijeće je istaknulo da bi se da je dotični svjedok bio žrtva, možda se moglo tvrditi da bi zastupnik obrane koji dobro poznaje praksu Međunarodnog suda "bio svjestan rizika da postoji nalog kojim se odobravaju zaštitne mjere za tog svjedoka." Međutim, Vijeće je ponovilo da zaštićeni svjedok "nije bio žrtva" i konstatiralo da ga je Anto Nobilo opisao kao vještaka koji je svjedočio za optužbu, te da takav opis nije bio osporen. Žalbeno vijeće je smatralo da se "premda su nekim takvim svjedocima možda naložima dodijeljene zaštitne mjere, na prvi pogled nevidi zašto bi zaštitne mjere za njih bile obično potrebne, te da nema razloga za pretpostavku da bi svi takvi svjedoci mogli biti predmetom takvih naloga." Žalbeno vijeće je konstatiralo da "ne može biti hotimičnog zatvaranja očiju u vezi s postojanjem naloga ako se najprije ne pokaže da postoji sumnja ili spoznaja da takav nalog postoji. Vijeće je dodalo da "ako je Raspravno vijeće opisujući propust g. Nobila da se raspita kao 'namjeran' imalo namjeru izvesti zaključak o hotimičnom zatvaranju očiju pred postojanjem naloga, tada je Žalbeno vijeće uvjerenost da u dokazima nije bilo temelja za takav zaključak." Vijeće je također izrazilo uvjerenje "da u dokazima nije bilo temelja za nužne zaključke (koje Raspravno vijeće uostalom nije izrazilo) da je propust g. Nobila da se raspita u vezi s postojanjem naloga bio posljedica njegove želje da može poreći znanje o postojanju takvog naloga ili toga što jednostavno nije želio saznati da nalog postoji."

Osim toga, Žalbeno je vijeće izrazilo mišljenje o slijedećem važnom pitanju: je li potrebno da optužba također utvrdi namjeru da se prekrši ili ignorira prekršeni nalog. Vijeće je zaključilo da nije nužno utvrditi namjeru da se prekrši nalog, te da je dovoljno da je optužena osoba "djelovala s bezobzirnom ravnodušnošću u vezi s tim je li njen čin kršenje naloga."

Naposljetku, Žalbeno je vijeće konstatiralo da ni u jednom trenutku tijekom rasprave Raspravno vijeće nije formuliralo neku konkretnu optužbu protiv Ante Nobila kojom bi se identificirala priroda nepoštivanja suda za koje se navodi da je ono na kojem je tužiteljstvo zasnovalo svoj zahtjev. Vijeće je također konstatiralo da se ni u jednom trenutku nije raspravljalo o definiciji "svjesnog" kršenja naloga Raspravnog vijeća. Žalbeno je vijeće dodalo da je "bitno, kad vijeće samo pokreće postupak zbog nepoštivanja suda, da u ranom stadiju postupka formulira prirodu optužbe s preciznošću koja se očekuje od jedne optužnice, te da stranama u postupku pruži priliku da rasprave što je potrebno dokazati. Samo na taj način strana koja navodno nije poštivala sud može imati pravedno suđenje."

Dana 30. svibnja 2001., Žalbeno vijeće je izreklo presudu, usvojivši žalbu Ante Nobila i oslobodivši ga optužbe za nepoštivanje Međunarodnog suda. Žalbeno vijeće je naložilo tajniku Suda da Nobilu vrati iznos od 4.000 guldena koji mu je kao novčanu kaznu odredilo Raspravno vijeće.

Sudac Patrick Robinson presudi je priložio Izdvojeno mišljenje u kojem je izrazio svoje "slaganje s odlukom Vijeća u ovoj stvari", ali je naveo da ne vjeruje da je "postupak uopće trebao biti pokrenut". Sudac Robinson je zaključio da je, "premda su pravna pitanja koja su razmatrana u ovom predmetu vrlo važna, mnogo sudskog vremena je nepotrebno utrošeno na ovo pitanje".